

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان: ۱۰ صبح ۱۷ دقیقه: ۹۰

شماره نام خانوادگی	نمونه عدد	نمونه درخت
شماره نام خانوادگی دوم	نمونه عدد	نمونه درخت

نیم سال اول ۹۸-۹۷

پایه چهارم ۵ ساله
پایه ششم ۷ ساله

مهر مدرسه

کتابخانه:	۲۹۷۱/۱۶
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۰/۲۹
موضوع:	فقه استدلالی ۱
کتاب:	دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی
نمونه:	جلد اول: طهارت (ص ۱۱۸-۳۹)، زکات (ص ۲۲۵-۲۰۱) و خمس (ص ۲۳۷-۲۲۶) به استثنای مستندات بحث غسل تا ابتدای نجاسات (ص ۹۴-۶۳) و مستندات بحث زکات

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- در عبارت «الاستحاضة دم ... و لا حد لقليله و لا كثيره و لا يلزم فصل اقل الطهر بين افراده» مراد از «اقل الطهر» چه قدر است؟ ص ۷۴

۰/۵

- الف. دو روز
- ب. سه روز
- ج. هفت روز
- د. ده روز

۲- کدام حکم در مورد «زن حائض» صحیح است؟ ص ۷۰

۰/۵

- الف. تقضی الصوم و الصلاة
- ب. تحرم قرائة آية السجدة
- ج. یحرم طلاقها ولكنه صحیح
- د. یجوز وضع شیء فی المسجد

۳- برای وجوب تیمم در صورت عدم وجدان آب در «ارض حزنه»، چه مقدار فحص لازم است؟ ص ۹۱

۰/۵

- الف. غلوة
- ب. غلوتین
- ج. زلقتین
- د. زلقة

۴- گزینه درست در مورد «نصاب شتر» برای زکات کدام است؟ ص ۲۰۶

۰/۵

- الف. ۲۶، بنت لبون
- ب. ۶۱، جذعة
- ج. ۷۶، حقة
- د. ۱۰، شاة

۵- چرا با فرض تدافع (ریختن آب قلیل از بالا به شیء متنجس) قسمت بالا نجس نمی شود؟ ص ۴۴ س ۱ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: به یکی از دو دلیل: ۱. چون یک مایع (به نظر عرف) به دو مایع، بر می گردد یعنی قسمت بالا و قسمت پایین آن مایع، پس با نجس شدن قسمت پایین، قسمت بالا به پاکی، باقی می ماند. ۲. بخاطر اینکه عرف تأثیرپذیری قسمت بالا را نمی بینند. [یک دلیل کافی است] (۱ نمره) هنگامی که کیفیت سرایت نجاست مستند به نص خاص نباشد ناچاریم از تنزل دادن مسأله بر چیزی که عرف آن را می بیند. (۰/۵ نمره)

۶- اقتضای آیه وضو و روایات را در مورد «مسح علی مقدم الرأس» و «نکس فی مسح القدمین» در بحث وضو بنویسید. ص ۵۵ و ص ۵۷

۲

۲ نمره

جواب: در مورد اول اقتضای اطلاق آیه، جواز مسح به هر شکل ممکن است ولی روایت [محمد بن مسلم عن ابی عبدالله (علیه السلام): «مسح الرأس علی مقدمه»] دلالت بر تقیید دارد ولی در مورد دوم اطلاق آیه شریفه اقتضای جواز نکس دارد و روایت [حماد عن ابی عبدالله (علیه السلام): لا بأس بمسح القدمین مقبلا ومدبرا] اقتضای آیه شریفه را تأکید می کند.

۷- اجزاء کفن میت را نام برده و مقدار هر جزء را بنویسید. ص ۸۱ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: ۱. میزز: ساتر ما بین ناف تا زانو ۲. قمیص: ساتر مابین شانه ها تا نصف ساق پا ۳. ازار: که همه بدن را می پوشاند.

۸- عبارت «و اما العصير الزبیبی فلا اشکال فی طهارته و انما الاشکال فی حرمته. و استصحاب الحرمة الثابتة قبل الجفاف لا یجری

۲

لاختلاف الموضوع» را تبیین کنید. ص ۱۰۲ - ۲ نمره

جواب: قبل از اینکه انگور تبدیل به زیب شود عصیر آن در صورت غلیان حرام بود. حال بعد از اینکه انگور تبدیل به زیب شد آیا باز هم عصیر آن در صورت غلیان حرام است؟ مصنف می‌فرماید: نمی‌توان استصحاب حرمت جاری کرد چون وحدت موضوع از ارکان استصحاب است اما در اینجا وحدت موضوع وجود ندارد چون موضوع حرمت عصیر عنبی است و عصیر عنبی با عصیر زبیبی متفاوت است.

۲

۹- چگونگی تطهیر هر یک از موارد زیر را بنویسید. ص ۱۰۶ و ۱۰۷ - ۲ نمره

الف) الأنیة التي تنجست بولوغ الكلب: جواب: یک بار با خاک و دو مرتبه با آب قلیل [و یا یک مرتبه با آب کثیر].

ب) الأنیة التي تنجست بشرب الخنزیر: جواب: هفت مرتبه شستن با آب کثیر یا قلیل.

ج) اوانی الخمر: جواب: سه مرتبه شستن با آب کثیر یا قلیل.

د) الثوب الذی تنجس بالبول: جواب: دو مرتبه شستن با آب قلیل [یا یک مرتبه با کثیر]. (اشاره به جواب صحیح کفایت می‌کند.)

۲

۱۰- مستحقین زکات را نام ببرید. ص ۲۰۸ - ۲ نمره

جواب: ۱. فقیر، ۲. مسکین، ۳. عاملین زکات، ۴. مؤلفه قلوبهم، ۵. رقاب، ۶. غارمین، ۷. سیب الله، ۸. ابن السبیل. [هر تعبیری که مفهوم جواب را برساند کافی است] (۸ مورد هر یک ۰/۲۵ نمره)

۱۱- عبارت: «ان الوارد کلمة الیتامی) و (المساکین) بنحو الجمع المحلی باللام، و لازم ذلك بناء علی ظاهر الآية استیعاب جميع افراد

الیتامی و المساکین، و هو لو كان ممكناً غیر محتمل فی نفسه» چگونه دلالت بر «عدم لزوم بسط سهم سادات» دارد؟ ص ۲۳۲ - ۲ نمره

۲

جواب:

آیه شریفه در مقام بیان ملکیت نیست در نتیجه بصدد بیان مصرف است و اما چرا در مقام بیان ملکیت نیست به این بیان که اگر بخواهیم به معنای ملکیت باشد با توجه به «ال یتامی و مساکین، همه افراد آن‌ها را شامل می‌شود در نتیجه مبلغ خمس باید به همه افراد مساکین و یتامی شهر تقسیم گردد که اگر هم ممکن باشد محتمل نیست [زیرا مبلغ آنقدر کم می‌شود که از مالیت می‌افتد و فایده‌ای بر آن مترتب نیست]. در نتیجه آیه در مقام بیان ملکیت نیست و در مقام بیان مصرف است و وقتی آیه صرفاً محل مصرف را بیان کند، تقسیم برای هر سه عنوان لازم نیست.

۱۲- چگونه با وجود اینکه «غنیمت» بر غنائم جنگی صدق می‌کند همانطور که سیاق آیه نیز بر آن دلالت دارد، آیه شریفه «وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا

۲

غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ...» (انفال: ۴۱) بر وجوب خمس در غیر از «غنائم جنگی» دلالت می‌کند؟ ص ۲۲۸ - ۲ نمره

جواب: اولاً غنیمت در لغت به معنای مطلق فائده است که اینک در آیه شریفه «و عندالله مغانم کثیرة» به همین معنی آمده است. ثانیاً: سیاق آیه که از آیات جهاد است بر اختصاص غنیمت به غنائم جنگی دلالت ندارد زیرا ممکن است از باب تطبیق کلی بر بعضی از مصادیقش باشد. یعنی غنائم جنگی یکی از مصادیق غنیمتی است که خمس بر آن واجب است. (هم‌چنین روایات خاصه‌ای در این باب آمده است که وجوب خمس را در غیر از غنائم جنگی اثبات می‌کند.)